

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm I. quotupliciter accipiatnr Species, & quotuplex sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

ex repugnantia quadam in gradu communi fundata, nego: quia omnis gradus communis huius animæ viventis sensitivæ tantum, reperitur in homine & bruto. Ex repugnantia quadam in gradu individuali sive hæccitate fundata, concedo: tota enim repugnantia est 1°, quia sensitivum in hac anima vivente sensitiva tantum, est indivisibiliter intrinsecè unum & idem cum hæccitate, cui repugnat fieri non tantum aliud numero, sed quidquid est in alio; ac proinde gradum specificum alius entis realiter distincti, quatenus ille est indivisibiliter intrinsecè unum & idem cum sua hæccitate. 2°, quia repugnat, hæccitatem unam fieri aliam, etiam in ipsorum sententia.

ccccxiv. Nec dicas, hinc fore ut duarum similiarum animarum hæccitates in eo conveniant, quod fundent repugnantiam ad hoc, ut identificentur supra sensitivum ulteriori Differentiæ specificæ; & à cæteris differant, quod illa non fundent talem repugnantiam. Quia etiam si hoc totum ultro admitteremus, non tamen sequeretur, illas hæccitates fundare Differentiam aliquam specificam, in qua convenirent inter se, & disconvenirent à cæteris (ut communiter obijciunt) alioqui Petreitas & Pauleitas etiam fundarent Differentiam specificam distinctam à rationalitate (contrà suos Authores, qui docent rationale in homine debere ita sumi, ut illi repugnet ulterior Differentia specifica) nam in eo convenirent, quod fundarent repugnantiam ad hoc ut identificentur Cajo & Titio, v. g. & à Cajo & Titio differant, quod ipsi non fundarent talem repugnantiam. Item in hoc convenirent, quod ipsi non fundarent talem repugnantiam ad hoc, ut identificentur, supra sensitivum, ulteriori Differentiæ specificæ, & in eo disconvenirent ab illis duabus animabus, de quibus antè, quod talem repugnantiam fundarent. Hinc

ccccxv. Colliges, Differentiam specificam distinctam ab hæccitate, non esse quodlibet prædicatum fundans convenientiam inter aliqua entia, & disconvenientiam ab aliis; sed prædicatum aliquod ex parte actus præseidentis, commune positivum, in quo multa individua inter se sub conceptu conveniunt, & à cæteris sub conceptu disconveniunt; hæccitas verò, & quidquid in hæccitate fundatur, non potest esse tale prædicatum; alioqui, quod est præcisißima ratio disconvenientiæ, esset ratio convenientiæ, quod intelligi non potest. Deinde falsum est, quod illæ hæccitates conveniant in

eo, quod fundent repugnantiam aliquam à se distinctam, sed sunt ipsissima repugnantia: & sicut sunt à se invicem intrinsecè summe distinctæ, ita nullatenus in illa repugnantia inter se conveniunt, sed summe disconveniunt.

ccccxvi. Obijcies 2°. si posset unum Genus immediatè individuari à parte rei, posset quodlibet; si v. g. Posset dari hoc animal, quod nec esset hic homo, nec hoc brutum; posset dari hoc ens, quod nec esset realiter creatum, nec realiter increatum; nec substantia, nec accidens: item hæc substantia, quæ nec esset corpus, nec spiritus: hoc corpus, quod nec esset animatum, nec inanimatum: quæ sunt absurda, ergo, &c. Antecedens tenet ab omnimoda paritate rationis.

ccccxvii. Respondeo, 1^{am} sequelam esse falsam, cæteras veras, & sine absurdo admitti posse: si enim gradus entis possit produci realiter sine substantia, quidni & sine accidente: si substantia sine spiritu, quidni & sine corpore, & sic de cæteris; præsertim, si attendas ad hoc, quod Aristoteles & Medici, supra, doceant, illos gradus vegetativum, sensitivum & rationale, inter se realiter distingui, & consequenter alios superiores inter se, ut v. g. gradum entis à substantia, substantiæ à corpore, corporis à vivente, &c. quia videtur esse paritas inter hos & illos, & id aperte confirmat nostram sententiam, dum solum dicimus, talem distinctionem, (quam de facto in anima rationali & similibus negamus) dari saltem posse inter gradus entium mere possibilem, quod sine absurdo admitti potest, ut supra vidimus.

ccccxviii. Dixi 1^{am} sequelam esse falsam, quia illud Genus immediatè individuatum, vel esset Deus, vel esset immediatè individuatum à Deo? non 1um. quia Genus immediatè individuatum, est, saltem unâ perfectione, mancum; Deus verò summe & in omni Genere entis perfectus. Non 1um, quia esse à Deo immediatè individuatum, est esse creatum à Deo? Unde necessarîo deberet esse aliquid creatum; præsertim cum inciperet esse realiter, & quidquid incipit realiter esse, necessarîo realiter creatum sit. Deinde esse creatum, non ingreditur conceptum entis secundum se, sed entis creati tantum: & dum petimus, an Genus possit immediatè individuari; quærimus an Genus entis creati possit immediatè individuari, sic ut ipsa creatio simul concurrat.

DISPUTATIO QUARTA

De Specie.

DUBIUM I.

Quotupliciter accipitur Species, & quomplex sit.

RESOLUTIO I.

ccccxxix. **D**ico 1°. prætermisiss variis Speciei acceptionibus, tam grammaticalibus, quàm Philosophicis: Species accipitur 1° Philosophicè, prout est correlativum Generis: cujus Porphyrius tres adfert definitiones, quæ vix aut nihil differunt; nec explicant naturam Speciei,

ut prædicabilis; sed ut est inferius quoddam Generis.

ccccxxx. Prima, Species est quæ sub assignato (id est, capite 2° definito) Genere collocatur. Secunda, Species est id quod subijciuntur Generi. Tertia, Species est de qua Genus hoc ipso quid est prædicatur. Ly Univerſale subauditum sub relativis quæ, quod, est Genus definiti; per quod excludit individuum; cætera tenent locum Differentiæ, per quæ excludit Differentiam; quia illa, nec sub Genere collocatur; nec ei subijciuntur, puta in recta linea prædicamentali; nec Genus de illa hoc ipso quid est, prædicatur. Quod verò Univerſale sit Genus definiti in allatis definitionibus, patet,

tum ex definitione ejusdem Speciei, quam immediate subdit Porphyrius. *Amplius autem sic quoque Species est, quae de pluribus numero Differentibus tantum, in eo quod quid sit, predicatur.* Tum assignatum Genus, sub quo collocatur, definit: *Apium, &c. predicari de multis Specie Differentibus, &c.*

ccccxxxi. Nec dicas, in his definitionibus committi circulum; quia in illis definitur Species per Genus, & ante definitum est Genus per Speciem: nam, non tam Genus per Speciem, & e contra, quam per ordinem sui ad Speciem, & e contra definitur; qui definiendi modus, licet in absolutis non valeat, est tamen legitimus in relativis, uti sunt Genus & Species; optime siquidem definitur pater per ordinem ad filium, & e contra, Filius, qui genitus est a Patre, qui ordines cum sint diversi, idem non definitur per idem, & necessarium est correlativa ita definiti, cum dicant essentialem respectum ad invicem, & unum intelligi non possit sine alio, saltem in obliquo.

ccccxxxi. Accipitur 2° Species Philosophice, prout est 2um predicabile; cuius Porphyrius hanc adfert definitionem: *Species est id quod de pluribus numero Differentibus hoc ipso quid sit, predicatur.* Ut homo respectu Petri & Pauli. Subintelliges duplex signum, solo & tantum, ut sit sensus, *Species est quae tantum predicatur de multis solo numero Differentibus.* Unde excludit Genus, v. g. animal respectu Petri & Pauli, quia etiam predicatur de Specie Differentibus, homine scilicet & bruto.

ccccxxxi. Adde, multos velle, allatam definitionem subintellectis duabus dictis particulis *solo & tantum*, esse Speciei Specialissimae sive atomae: verum, animal de hoc & hoc animali predicatur ut Species Specialissima, & non tantum de solo numero Differentibus; quia etiam predicatur de bruto & homine Specie Differentibus: quare aptiorem & elatiorem Speciei Specialissimae definitionem trademus infra.

RESOLUTIO II.

ccccxxiv. **D**ico 2°. Species est triplex. 1^a. Subjicibilis tantum; & est quae respectu superiorum habet rationem Speciei, & non respectu inferiorum. Vbi adverte, communiter adferri pro exemplo Speciei subjicibilis tantum animal, quod respectu corporis animati est Species & non respectu inferiorum; quia respectu illorum non predicatur tantum de solo numero Differentibus: sed malim dicere, nullam dari Speciem subjicibilem tantum: nam, vel animal, v. g. talis Species esset prout omnes communiter docent? Vel Deus, Michael, &c. ut volunt Thomistae?

ccccxxv. Non 1um. quia cum omne Genus possit immediate individuari sub conceptu & a parte rei, omne Genus est Species Specialissima respectu individuorum sub se immediate individuatorum; ac proinde non respectu superiorum dumtaxat habet rationem Speciei; sed etiam respectu inferiorum.

ccccxxvi. Nec refert, quod de individuis immediate sub se individuatis non predicetur tantum: quia de illis revera predicatur ut Species specialissima. Unde frustra subauditur in definitione Speciei illa particula *tantum*.

ccccxxvii. Non etiam 2um quia Deus, Michael,

&c. sunt formalissime individua, quae a definitione Speciei subjicibilis per Genus definiti, sive Universalis, excluduntur. Vide Dub. 6. infra.

ccccxxviii. Secunda est predicabilis tantum, & est quae respectu inferiorum dumtaxat habet rationem Speciei; & non respectu superiorum: ut rationale respectu hujus & hujus rationalis.

ccccxxix. Nec refert, quod rationale ponatur sub Genere, sub animali v. g. quia, ob suam imperfectionem, solum ponitur indirecte & ad latus; ac proinde non habet proprie superius.

ccccc. Tertia, subjicibilis & predicabilis simul, & est quae tam respectu superiorum, quam respectu inferiorum est Species, ut homo, qui respectu animalis est Species subjicibilis, respectu Petri & Pauli est Species predicabilis. Item etiam quodlibet Genus respectu superiorum & individuorum immediate sub se individuatorum.

D. V. B. I. V. M. II.

Quid Genus supremum & medium, & Species infima.

ccccc. **H**ic tradit Porphyrius fragmentum lineae praedicamentalis praedicamenti substantiae, quod hic etiam, utpote ad intelligentiam Generis supremi & medii, & Speciei infimae valde conducens, praesentamus:

LINEA PRAEDICAMENTALIS.

Substantia	
Immaterialis	Materialis
Spiritus	Corpus
Corpus	
Inanimatum	Animatum
Corpus Inanimatum	Corpus animatum
Corpus animatum	
Insensitivum	Sensitivum
Planta	Animal
Animal	
Irrationale	Rationale
Brutum	Homo
Homo	
Hic	Ite
Petrus	Paulus.

RESOLUTIO I.

ccccc. **D**ico 1°. Genus generalissimum est, supra quod nullum aliud Genus transcendit, vel, quod in idem recidit, quod Genus est, & non Species subjicibilis. Pro intelligentia definitionis

ccccc. Adverte 1°, hic non agi de Genere generalissimo in communi; sed de Genere generalissimo praedicamentali; ac proinde, allatae definitionis hunc esse sensum: Genus generalissimum est, supra quod nullum aliud Genus praedicamentale transcendit. Per ly autem *praedicamentale*, excludens, *Universale*, denominationem communis, Generis ad omnia Genera generalissima, &c. quia non sunt certi praedicamenti; sed omnia suprema praedicamentorum Genera transcendunt, & supervagantur.

ccccc. Adverte 2°, *supremum*, sive *generalissimum*, non secus ac caetera superlativa, posse bifariam accipi. 1°, positive, ut sit illud, quod ita est supra omne Genus, ut aequale non admittat. Sed non datur tale